

Discussienotitie

Datum: 30 maart 2023
Aan: Presidium
Van: Griffier
Onderwerp: Discussie vergaderstructuur (RvO, organisatie- en commissieverordening)

---

1. Inleiding

Maandag 3 april komt het Presidium in een extra vergadering bij elkaar om te praten over het aanpassen van het Reglement van Orde en de organisatie- en commissieverordening. Deze zijn in de cyclus van maart 2022 al in de oordeelsvorming besproken, maar hebben niet tot doorgeleiding naar de besluitvormende raad geleid.

Het traject om te komen tot de voorstellen die destijds ter bespreking voor lagen was niet eenvoudig. De werkgroep die de voorstellen heeft voorbereid wisselde voortdurend van samenstelling, en daarmee ook de standpunten; ook voor wat betreft afspraken die in eerdere bijeenkomsten waren gemaakt. De voorstellen die in maart 2022 zijn besproken is dan ook meer een grote-gemene-deler geweest dan een breed gedragen resultaat van de werkgroep.

Dat bleek ook wel uit de bespreking van de voorstellen; over een aantal principiële uitgangspunten was geen eenduidige overeenstemming tussen de fracties. Dan is discussie over de invulling daarvan in de verschillende verordeningen vervolgens overeenkomstig moeizaam.

Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat de voorzitter van de werkgroep de voorstellen uiteindelijk heeft ingetrokken. Dit vanuit de overtuiging dat deze verordeningen, die feitelijk gaan over hoe de gemeenteraad met elkaar vergadert, niet bij meerderheid moeten worden vastgesteld maar (zoveel mogelijk) gericht met zijn op consensus.

Daarom is het goed om een aantal principiële uitgangspunten vast te stellen, alvorens het presidium de discussie over de 3 betrokken verordeningen inhoudelijk gaat voeren. Immers, de verordeningen vormen slechts een weerslag van de gemaakte afspraken.

Die principiële afspraken wil ik in het vervolg schetsen;

2. Principiële uitspraken

1. Het BOB model blijft uitgangspunt (algemeen)
(zie ook de bijlage 'Toelichting BOB-model West Betuwe

Het BOB-model bestaat uit de Beeldvorming, de Oordeelsvorming en de Besluitvorming. Ongeacht of voor de structuur wordt gekozen voor commissies of voor de (huidige) voorronde, de status van de bespreking van voorstellen, presentaties etc zal deze driedeling altijd kennen.

Bij beeldvorming is het de bedoeling dat de raad zich laat informeren over onderwerpen, thema's of besluiten

Bij oordeelsvorming is het de bedoeling dat de raadsleden zich buigen over meerdere concrete raadsvoorstellen, die zijn geagendeerd voor de eerstkomende gemeenteraadsvergadering. |

Bij besluitvorming nemen de raadsleden in de raadszaal van het gemeentehuis in een formele setting van een gemeenteraadsvergadering besluiten die de gemeente rechtsgeldig binden.

- a. De plaats en invulling van de beeldvorming
    - i. De beeldvorming zal altijd op een aparte avond in de vergadercyclus worden georganiseerd; een keuze voor commissies dan wel handhaven van de voorrondes leidt dus niet tot een verandering van werken; parallelsessie blijven mogelijk;
    - ii. De beeldvorming kent 3 invullingen Oriëntatie, Beleidsvorming(kaderstelling) en besluitvoorbereiding; Voorgesteld wordt om de Beleidsvorming(kaderstelling) door te schuiven naar de oordeelsvorming en deze vorm de naam **Kaderstelling** te geven;
  - b. De plaats en invulling van de oordeelsvorming
    - i. Voorgesteld wordt om de Beleidsvorming(kaderstelling) door te schuiven naar de oordeelsvorming en deze vorm de naam **Kaderstelling** te geven;
2. Het commissiemodel versus de voorrondes (commissieverordering)

Op dit moment vergadert de gemeenteraad in oordeelsvormende voorronde(n); deze voorronde(n) worden, zo nodig in parallelle sessies, op één avond gehouden (behoudens uitloop op een volgende avond). In de vorige discussie werd voorgesteld de oordeelsvorming niet meer in voorronde(n) te organiseren, maar in een drietal (vaste) commissies die op vaste avonden vergaderen; Discussiepunten/argumenten die daarbij voorbij kwamen:

    - a. Dossiervorming; in commissieverband met vaste benoemde leden is onderling beter een gezamenlijke dossiervorming op te bouwen.
    - b. Wie zitten er aan tafel: wanneer met vaste leden wordt gewerkt is er duidelijk wie er aan tafel komen zitten en wie niet. Uitgangspunt was 2 leden per fractie aan tafel; elke fractie mag ook 2 plaatsvervangers voordragen die bij verhindering de plaats van een lid kunnen innemen. Wisselen van leden per onderwerp is niet meer toegestaan.

Bij de uitwerking ontstond daarover discussie die uiteindelijk leidde tot het compromis dat alle raadsleden plaatsvervangend lid werden voor alle commissies. Met dit compromis kwam echter het uitgangspunt van vaste leden en dossiervorming onder druk te staan

c. Flexibiliteit in de agendering

Werken met 3 vaste commissies op vaste avonden heeft consequenties voor de agendering. Aangeleverde agendapunten kunnen dan immers alleen worden geagendeerd op de agenda van de commissie waaronder het onderwerp valt. Het is dan niet meer mogelijk om agenda's praktisch 'in elkaar te schuiven' zoals op dit moment wel mogelijk is

d. Voorzitters van buiten

i. Voorzitters van buiten zijn wettelijk niet toegestaan;

De gemeenteraad kan 3 soorten commissies in het leven roepen:

1. Op basis artikel 82 Gemeentewet: hierop zijn normaal gesproken de voorronde(n)/commissies die wij kennen gegrond. De gemeentewet schrijft voor dat deze worden voorgezeten door raadsleden.
2. Op basis van artikel 83 GW; het betreft hier zogenoemde 'bestuurscommissies' met gedelegeerde bevoegdheden (zoals bijvoorbeeld de werkgeverscommissie); daarvan is bij onze voorronde(n)/commissies geen sprake.
3. Op basis van artikel 84 GW; Het gaat hier om adviescommissies (met leden van buiten) ad hoc commissies (met een specifieke (soms tijdelijke) taak); de gemeentewet verzet zich niet tegen niet-raadsleden als voorzitter;

Ofschoon hier in wettelijke zin geen ruimte voor is, is er gekozen voor voorzitters van buiten de gemeenteraad. De redenen daarvoor lopen uiteen. Het is goed daarin consensus te vinden.

- ii. De keuze voor voorzitters van buiten de gemeenteraad kan een principiële keuze zijn; bijvoorbeeld doordat zij onafhankelijk(er) zijn. Als dat zo is dan kunnen de oordeelsvormende bijeenkomst niet (langer) door zittende raadsleden worden voorgezeten. Daarnaast is dan de vraag relevant of het dan wenselijk is dat deze onafhankelijke voorzitters door fracties worden voorgedragen
- iii. De keuze voor een voorzitter van buiten de gemeenteraad kan ook een keuze zijn voor kwaliteit; bijvoorbeeld omdat er binnen de gemeenteraad onvoldoende capabele leden zijn; In dit geval is de vraag relevant in hoeverre deze voorzitters van buiten hierop een toegevoegde waarde hebben.

3. Van de orde...(reglement van orde)

a. Hamerstukken en bespreekstukken

In de oordeelsvormende voorronde wordt een voorstel doorgeleid naar de besluitvorming. Daarbij wordt de keuze gemaakt of dit een hamerstuk dan wel een bespreekstuk zal worden op de agenda. Daarbij wil ik het volgende voorstel ter overweging meegeven voor de orde van de besluitvormende raadsvergadering:

- i. Over hamerstukken wordt in tijdens de besluitvorming niet meer gesproken, anders dan een (korte) stemverklaring wanneer daar de behoefte voor is;
- ii. Tijdens de behandeling in de besluitvormende raadsvergadering wordt in eerste termijn alleen het woord gevoerd door de fracties die het voorstel in de oordeelsvorming ook als bespreekstuk hebben aangemerkt;
- iii. De overige fracties hebben in tweede termijn de gelegenheid te reageren op hetgeen in eerste termijn door de fracties en/of het college is ingebracht.

b. De plaats van de inspraak voor inwoners

op dit moment hebben de inwoners spreekrecht in zowel de oordeelsvormende voorronde als in de besluitvormende raadsvergadering. In de oordeelsvorming zijn daarin geen beperkingen, in de raadsvergadering wel; daar mag alleen worden ingesproken over onderwerpen die **niet** op de agenda staan. Ik wil graag het volgende voorstel in overweging geven:

- i. Het spreekrecht voor inwoners blijft bestaan in zowel de oordeelsvormende als de besluitvormende vergadering;
- ii. Het spreekrecht in de oordeelsvormende vergadering kent geen beperkingen (anders dan de gebruikelijk); alleen zal in geval er vergaderd wordt in commissies het onderwerp bepalend zijn in welke commissie dat zal gebeuren.
- iii. Het spreekrecht in de besluitvormende vergadering kent. Naast de gebruikelijke beperkingen ook extra beperkingen; In de besluitvormende vergadering mag alleen worden ingesproken over onderwerpen die **wel** op de agenda staan; dit i.t.t. het huidige RvO

c. Interpellatiedebat

gezien de discussie hierover in het verleden is het goed hierover meer duidelijkheid te verschaffen. Aangezien et aanvragen van een interpellatiedebat het initiatiefrecht van een raadslid/fractie raakt, is het voorstel hiervoor een betekende minderheid als ondersteuning te benoemen

d. de behandeling en afhandeling van vragen

Zie hiervoor de notitie Vragen en Vragenstellen

e. De plaats en invulling van de rondvraag

De vraag die hier voorligt is of de rondvraag als zodanig onderdeel moet blijven uitmaken van de besluitvormende vergadering, of dat hier een apart moment moet

worden gecreëerd. Dit kan voor of na de vergadering zijn of zelfs op een ander moment op een andere avond. De afspraken dat een rondvraag urgent en actueel moet zijn blijven gehanteerd en kunnen in het RvO worden opgenomen; De griffie heeft de rondvragen van de afgelopen twee jaar geïnventariseerd (zie bijlage)

- f. Ingekomen stukken
Evaluatie van de afspreken die gemaakt zijn over het vaststellen van het afhandelingsvoorstel, en het agenderen van ingekomen stukken. Dit ook als zodanig opnemen in het RvO
- 4. De structuur (organisatieverordening)
    - a. Het presidium
    - b. De agendacommissie (inclusief de bestuurlijke planning)
      - i. De samenstelling van de agendacommissie staat in verband met de discussie over de voorzitters van de commissies
    - c. Het seniorenconvent